

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

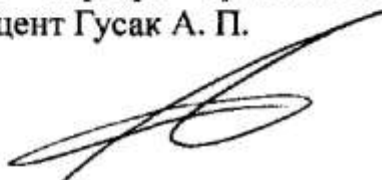
Основи криміналістичної техніки

підготовки бакалавра
спеціальності 081 Право
освітньо-професійної програми ПРАВО

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Основи криміналістичної техніки»
підготовки бакалавра, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, за
освітньо-професійною програмою ПРАВО

Розробник: доцент кафедри кримінального права і процесу, кандидат
юридичних наук, доцент Гусак А. П.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

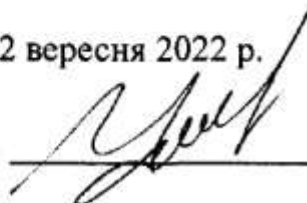

(проф. Кравчук В.М.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
кримінального права і процесу**

протокол № 1 від 12 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Фідря Ю. О.)

© Гусак А. П., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань: 08 Право Спеціальність: 081 Право Освітньо-професійна програма Право Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 4-й
		Семестр 8-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання Українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань: 08 Право Спеціальність: 081 Право Освітньо-професійна програма Право Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 4-й
		Семестр 8-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота 122 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання Українська		

II. Інформація про викладача

ПІП Гусак Андрій Петрович

Науковий ступінь кандидат юридичних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри кримінального права і процесу

Контактна інформація 0666234096, andry.gusak@gmail.com.

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Програма навчального освітнього компонента «Основи криміналістичної техніки» складана відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів спеціальності 081 «Право».

Специфіка курсу полягає, зокрема, у прикладному спрямуванні набутих здобувачам вищої освіти знань щодо вміння застосування ними новітніх техніко-криміналістичних засобів і методів збирання й дослідження доказів, останніх досягнень криміналістичної техніки, можливостей комп'ютерної техніки та комп'ютерних технологій, автоматизованих баз даних для розслідування певних видів (груп) кримінальних правопорушень та ефективного і результативного проведення окремих слідчих дій, передусім слідчого огляду, обшуку, слідчого експерименту та інших. Все це обумовлює необхідність закріплення студентами здобутих теоретичних знань у процесі практичних занять, ними навичок щодо застосування різноманітних техніко-криміналістичних засобів з метою виявлення, фіксації та вилучення слідів, отримання доказової інформації та її належного закріплення. Допомогти у всьому цьому і покликаний даний курс, який охоплює і лекційний матеріал, і матеріал, необхідний для проведення групових практичних занять, а також організації самостійної роботи студентів. Вивчення спецкурсу передбачає здобуття студентами певних практичних навичок щодо застосування техніко-криміналістичних засобів і процесуального оформлення отриманих результатів.

Міждисциплінарні зв'язки: кримінальний процес; кримінальне право; організація роботи слідчого; теорія доказів у кримінальному процесі тощо.

Програма освітнього компонента спрямована на ознайомлення здобувачів освіти з загальними питаннями криміналістичної техніки та можливими шляхами вирішення актуальних питань криміналістики, що мають неоднозначне застосування на практиці.

Навчальний освітній компонент «Основи криміналістичної техніки» складає основу формування знань і навичок професійної діяльності юристів.

2. Пререквізитами для освітнього компонента «Основи криміналістичної техніки». Вивчення даної навчального освітнього компонента здобувач освіти розпочинає, прослухавши такі навчальні освітні компоненти як «Кримінальне право» та «Кримінальне процесуальне право України»

Постреквізитами освітнього компонента «Основи криміналістичної техніки» є Судові та правоохоронні органи, кримінальне право, кримінальний процес.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання даного навчального освітнього компонента є викладання навчальної дисципліни «Основи криміналістичної техніки» є допомогти студентам, як

майбутнім працівникам органів досудового розслідування, засвоїти можливості і порядок використання техніко-криміналістичних засобів для підвищенні ефективності діяльності з розкриття та розслідування кримінальних правопорушень.

Слухачі освітнього компонента повинні навчитися використовувати основні засоби, прийоми і методи розкриття та розслідування злочинів, відстоювати власні погляди, вільно компетентно спілкуватися в діалоговому режимі з науково-педагогічними працівниками та іншими здобувачами освіти.

Навчальний освітній компонент спрямований на формування ерудованої, різнобічно розвинутої особистості, здатної використовувати весь спектр набутих компетентностей для досягнення успіху в конкурентному середовищі.

Набуті в процесі вивчення освітнього компонента компетентності підвищують конкурентоспроможність молодих фахівців на ринку праці.

Програма навчального освітнього компонента відображає закономірності механізму вчинення злочинів та виникнення інформації про злочин і його учасників; закономірності збирання, дослідження, оцінки і використання доказів; спеціальні засоби та методи розслідування та попередження злочинів.

По закінченню курсу слухачі мають вміти:

- аналізувати і правильно застосовувати законодавство про підстави і порядок використання науково-технічних засобів у кримінальному провадженні;
- проводити процесуальне оформлення перебігу та результатів застосування науково-технічних засобів під час проведення слідчих дій;
- застосовувати комплекти науково-технічних засобів і конкретні засоби, які в них містяться, для виявлення, фіксації та вилучення слідів і речових доказів;
- правильно оформляти додатки до протоколів слідчих дій (вилучені предмети, сліди, їхні копії та відбитки, фотознімки, матеріали відеозапису та ін.);
- використовувати пошукові технічні засоби (індукційні металопшукачі, пошукові магніти, щупи, трали, доглядові дзеркала та інші) для виявлення захованих знарядь вчинення злочину, предметів, отриманих злочинним шляхом та інших об'єктів;
- застосовувати цифровий фотоапарат, відеокамеру для фіксації ходу слідчих дій, обстановки на місці їх проведення, виявлених слідів і речових доказів;
- застосовувати комп'ютерну техніку та комп'ютерні технології, зокрема, можливості автоматизованих баз даних в процесі розслідування кримінальних правопорушень.

Після завершення цього курсу здобувач наукового ступеня буде:

Знати:

- законодавство про підстави і порядок застосування засобів криміналістичної техніки у діяльності слідчого;
- принципи застосування науково-технічних засобів;
- класифікацію науково-технічних засобів;
- комплекти техніко-криміналістичних засобів;
- можливості техніко-криміналістичних засобів для виявлення, фіксації та вилучення слідів ;
- основні групи пошукових техніко – криміналістичних засобів (оптичні, механічні, магнітні, електричні, хімічні, індукційні, випромінюючої дії, детектори випромінювань);
- особливості використання цифрової фотографії, відеозапису, комп'ютерної техніки та комп'ютерних технологій в роботі слідчого.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- вивчення та аналіз кримінально-процесуального законодавства України, підзаконних нормативно-правових актів, навчальної та монографічної літератури,
- отримання практичних навичок застосування різноманітних техніко-криміналістичних засобів і складання процесуальних документів в частині перебігу та результатів застосування засобів криміналістичної техніки.

4. Результати навчання (Компетентності)

За підсумками вивчення курсу «Основи криміналістичної техніки» у здобувачів освіти повинен бути сформований відповідний набір загальних та спеціальних компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК): здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу (ЗК 1); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3); здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово (ЗК 4); навички використання комунікаційних технологій (ЗК6); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК7); здатність працювати в команді (ЗК9).

Спеціальні компетентності (СК): знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (СК8); здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК 11); здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК 13); здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування (СК 15); здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК 16); здатність застосовувати засоби, прийоми та методи збирання, дослідження, оцінки доказів для розкриття, розслідування, судового розгляду та попередження кримінальних правопорушень (СК 20); здатність застосовувати нормативно-правові засади здійснення оперативно-розшукової діяльності (СК 21).

5. Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Поняття засобів криміналістичної техніки							
Тема 1. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого та загальні питання їх застосування	17	1	2		12	2	Т+РК+ДС +РМГ +Р
Тема 2. Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються слідчим в кримінальному провадженні. Комплекти техніко-криміналістичних засобів, які використовуються в діяльності слідчого. Спеціалізовані (пересувні) криміналістичні лабораторії	19	1	2		14	2	

Тема 3. Засоби для виявлення (пошуку) та попереднього дослідження слідів (рук, ніг, зубів, знарядь зламу, транспортних засобів, слідів підробок документів, слідів пострілу), біологічних слідів та мікрочастинок. Засоби для експрес-аналізу певних речовин і матеріалів	21	2	4		14	1	Т+РК+ДС +РМГ +Р
Тема 4. Засоби, які застосовуються для фіксації та вилучення слідів та різних об'єктів. Технічні засоби попередження (профілактики) кримінальних правопорушень	19	2	2		14	1	
Разом за модулем 1	76	6	10		54	6	
Змістовий модуль 2. Техніко-криміналістичні засоби пошукового призначення							
Тема 5. Техніко-криміналістичні засоби пошукового призначення, їх класифікація. Пошукові оптичні, механічні, магнітні засоби	20	1	4		14	1	Т+ДС+ РК+ Т+Р+ДБ
Тема 6. Пошукові засоби електричної, індукційної, хімічної, випромінюючої дії. Детектори випромінювань	18	1	2		14	1	
Тема 7. Використання у роботі слідчого цифрової фотозйомки, відеозапису та можливостей комп'ютерних технологій	18	1	2		14	1	
Тема 8. Процесуальне оформлення перебігу та результатів застосування науково-технічних засобів у кримінальному провадженні. Оцінка матеріалів, одержаних за допомогою технічних засобів	18	1	2		14	1	
Разом за модулем 2	74	4	10		56	4	
Види підсумкових робіт							Бали
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Всього годин/Балів	150	10	20		110	10	120

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Поняття засобів криміналістичної техніки							
Тема 1. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого та загальні питання їх	17	1	1		15	2	Т+РК+ДС +РМГ +Р

застосування							
Тема 2. Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються слідчим в кримінальному провадженні. Комплекти техніко-криміналістичних засобів, які використовуються в діяльності слідчого. Спеціалізовані (пересувні) криміналістичні лабораторії	19	1	1		15	2	
Тема 3. Засоби для виявлення (пошуку) та попереднього дослідження слідів (рук, ніг, зубів, знарядь зламу, транспортних засобів, слідів підробок документів, слідів пострілу), біологічних слідів та мікрочастинок. Засоби для експрес-аналізу певних речовин і матеріалів	21		1		15	2	Т+РК+ДС +РМГ +Р
Тема 4. Засоби, які застосовуються для фіксації та вилучення слідів та різних об'єктів. Технічні засоби попередження (профілактики) кримінальних правопорушень	19		1		15	2	
Разом за модулем 1	76	2	4		60	8	
Змістовий модуль 2. Техніко-криміналістичні засоби пошукового призначення							
Тема 5. Техніко-криміналістичні засоби пошукового призначення, їх класифікація. Пошукові оптичні, механічні, магнітні засоби	20	1			15	2	Т+ДС+ РК+ Т+Р+ДБ
Тема 6. Пошукові засоби електричної, індукційної, хімічної, випромінюючої дії. Детектори випромінювань	18				15	2	
Тема 7. Використання у роботі слідчого цифрової фотозйомки, відеозапису та можливостей комп'ютерних технологій	18		2		16	3	
Тема 8. Процесуальне оформлення перебігу та результатів застосування науково-технічних засобів у кримінальному провадженні. Оцінка матеріалів, одержаних за допомогою технічних засобів	18	1			16	3	
Разом за модулем 2	74	2	2		62	10	
Види підсумкових робіт							Бали
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Всього годин/Балів	150	4	6		122	18	120

*Методи контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів,

РМГ – робота в малих групах, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

**Порядок нарахування балів за поточний контроль див. у розділі «Політика оцінювання»

6. Завдання для самостійного опрацювання

Під час вивчення курсу здобувач освіти виконує 6 самостійних робіт (завдання до самостійної роботи (див.нижче). Критерії оцінювання: - змістовність – 3 бали, - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів. Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Завдання до самостійної роботи:

Тема 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ

- 1. Поняття, завдання і джерела криміналістичної техніки*
- 2. Класифікація засобів та методів криміналістичної техніки*
- 3. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень.*

Тема 2. ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

- 1. Поняття і значення криміналістичної реєстрації. Поняття, наукові та правові засади, методи і форми ведення криміналістичних обліків*
- 2. Види криміналістичних обліків*
- 3. Дактилоскопичний облік.*

Тема 3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

- 1. Система, предмет та завдання криміналістичної експертизи*
- 2. Стадії експертного дослідження*
- 3. Види висновків експерта та їх доказове значення.*

Тема 4. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛІДІВ

- 1. Поняття трасології, її система та наукові засади*
- 2. Поняття сліду в трасології. Механізм слідоутворення. Класифікація слідів*
- 3. Характеристика окремих видів слідів*
- 4. Виявлення, фіксація та вилучення слідів рук*
- 5. Фіксація та вилучення інших видів слідів.*

Тема 5. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗБРОЇ, ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ І РЕЧОВИН

- 1. Поняття, об'єкти і завдання судової балістики*
- 2. Поняття і характеристика вогнепальної зброї та боєприпасів до неї*
- 3. Характеристика слідів застосування вогнепальної зброї*
- 4. Поняття, об'єкти і завдання криміналістичного дослідження холодної зброї. Поняття, ознаки та класифікація холодної зброї*
- 5. Поняття, об'єкти і завдання криміналістичної вибухотехніки. Поняття та класифікація вибухових речовин і пристроїв*

Тема 6. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

- 1. Поняття, система криміналістичного дослідження документів. Поняття та класифікація документів*
- 2. Поняття криміналістичного почеркознавства. Поняття і ознаки почерку*

3. *Поняття, об'єкти і завдання криміналістичного авторознавства. Поняття і ознаки писемного мовлення*

4. *Поняття, об'єкти та види техніко-криміналістичного дослідження документів. Види підроблення документів*

Тема 7. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОСОБИ ЗА ОЗНАКАМИ ЗОВНІШНОСТІ

1. *Поняття, об'єкти і завдання габітології. Елементи зовнішності людини та їх класифікація*

2. *Словесний портрет*

3. *Суб'єктивний портрет*

ТЕМА 8. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВУКОВИХ СЛІДІВ

1. *Поняття і властивості звукових слідів*

2. *Загальні положення фоноскопії*

3. *Технічні і тактичні особливості звукозапису*

Тема 9. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛІДІВ ЗАПАХУ

1. *Поняття і властивості слідів запаху*

2. *Прийоми та методи роботи з запаховими слідами під час розслідування кримінальних правопорушень*

3. *Збирання слідів запаху з деяких об'єктів*

Тема 10. ІНШІ НАПРЯМИ ТА ВИДИ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. *Теоретичні положення криміналістичного матеріалознавства*

2. *Об'єкти та речовини біологічного походження як джерела фактичних даних*

3. *Можливості криміналістичного дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів*

Тема 11. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТАКТИКИ

1. *Поняття, сутність та зміст криміналістичної тактики*

2. *Тактичний прийом: поняття, сутність, види. Тактична комбінація, тактична операція*

3. *Поняття та сутність слідчих ситуацій. Види слідчих ситуацій*

4. *Слідчі (розишукові) дії як засоби криміналістичної тактики*

Тема 12. КРИМІНАЛІСТИЧНА ВЕРСІЯ. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ

1. *Поняття, сутність та види криміналістичних версій*

2. *Висунення та перевірка версій*

3. *Загальні положення організації розслідування кримінальних правопорушень*

4. *Планування розслідування*

Тема 13. ТАКТИКА ОГЛЯДУ

1. *Сутність, завдання, види та принципи огляду*

2. *Поняття, сутність та завдання огляду місця події*

3. *Етапи, стадії та методи огляду місця події*

4. *Огляд трупа*

5. *Освідування*

Тема 14. ТАКТИКА ОБШУКУ

1. *Поняття, сутність, завдання та види обшуку*

2. *Підготовка до проведення обшуку*

3. *Робочий етап проведення обшуку*

4. Особливості тактики обшуку деяких об'єктів

Тема 15. ТАКТИКА ДОПИТУ

1. Поняття, сутність та види допиту
2. Підготовка до проведення допиту
3. Робочий етап допиту
4. Тактичні прийоми допиту

Тема 16. ТАКТИКА ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ

1. Поняття та сутність пред'явлення для впізнання
2. Види пред'явлення для впізнання та умови його проведення
3. Підготовка до пред'явлення для впізнання
4. Робочий етап окремих видів пред'явлення для впізнання

Тема 17. ТАКТИКА СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

1. Поняття, сутність та завдання слідчого експерименту
2. Види та учасники слідчого експерименту
3. Підготовка до проведення слідчого експерименту
4. Умови проведення слідчого експерименту
5. Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту. Оцінка результатів слідчого експерименту

Тема 18. ТАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ. ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

1. Поняття і сутність спеціальних знань. Форми використання спеціальних знань
2. Поняття та сутність судової експертизи, види експертиз
3. Підготовка до проведення експертизи
4. Отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні

Тема 19. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ

1. Поняття, сутність і завдання криміналістичної методики. Принципи та джерела криміналістичної методики
2. Структура криміналістичної методики. Загальні положення криміналістичної методики. Структура та види окремих методик розслідування. Етапи розслідування
3. Поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики кримінального правопорушення

Тема 20. РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ

1. Криміналістична характеристика вбивств
2. Початковий етап розслідування вбивств
3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування вбивств

Тема 21. РОЗСЛІДУВАННЯ ЗАПОДІЯННЯ ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ

1. Криміналістична характеристика заподіяння тілесних ушкоджень
2. Початковий етап розслідування заподіяння тілесних ушкоджень
3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування заподіяння тілесних ушкоджень

Тема 22. РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК

1. Криміналістична характеристика крадіжок

2. Початковий етап розслідування крадіжок

3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок

Тема 23. РОЗСЛІДУВАННЯ ГРАБЕЖІВ ТА РОЗБОЇВ

1. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв

2. Початковий етап розслідування грабежів та розбоїв

3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування грабежів та розбоїв

Тема 24. РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

1. Криміналістична характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості

2. Початковий етап розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Формуючи лекційний матеріал і практичні завдання, викладач створює умови для найбільш ефективного засвоєння здобувачем освіти знань в рамках пропонованого освітнього компонента. Досягненню відповідної мети слугує, зокрема визначення тих питань, що за рівнем складності можуть бути вивчені студентом в рамках самопідготовки.

При цьому в ході викладення освітнього компонента викладач використовує сучасні наукові методи, спрямовані в тому числі на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення і вміння самостійно аналізувати обставини правової реальності та давати їм оцінку з точки зору положень чинного законодавства України і норм міжнародного права.

Відвідування лекційних і практичних занять здобувачем освіти покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, що досягається у тому числі безпосередньою участю в обговоренні відповідної тематики, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який пропустив лекційне або практичне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал і пройти контроль знань з використанням відповідних електронних сервісів або ж пройти контроль знань на одному з практичних аудиторних занять. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалин у знаннях.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль за темами освітнього компонента здійснюється в рамках практичних занять, що проводяться згідно з розкладом.

Здобувач освіти має право повторно скласти поточний контроль за темою лише один раз.

Якщо тема передбачає надання здобувачем освіти усної відповіді щодо питань плану теми, а також вирішення юридичної задачі, здобувач освіти має право повторно скласти ту частину (ті частини) завдань, за які ним одержані бали нижче максимальних.

Зараховується найбільший результат, одержаний здобувачем освіти за результатами складання відповідної частини завдань або їх повторного складання.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для всіх здобувачів освіти у визначений викладачем час до дати, встановленої для повторного проведення іспиту («перша, друга та третя відомості»).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Він проводиться у формі модульного контролю та екзамену. Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання (контрольної роботи у формі тесту).

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. У такому разі іспит складається якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг. Водночас у цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт анулюються.

Підсумковий контроль у формі іспиту здійснюється в усній формі за екзаменаційними білетами, кожен з яких містить по три питання з кожного модуля освітнього компонента, що вивчається.

Екзамен відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості (відомості обліку поточної та підсумкової роботи аспіранта) та індивідуального навчального плану (залікової книжки) здобувача освіти.

Питання, що виносяться на залік

1. Види висновків експерта та їх доказове значення.
2. Види криміналістичних обліків
3. Види пред'явлення для впізнання та умови його проведення
4. Види та учасники слідчого експерименту
5. Висунення та перевірка версій
6. Виявлення, фіксація та вилучення слідів рук
7. Дактилоскопічний облік.
8. Етапи, стадії та методи огляду місця події
9. Загальні положення організації розслідування кримінальних правопорушень
10. Загальні положення фоноскопії
11. Збирання слідів запаху з деяких об'єктів
12. Класифікація засобів та методів криміналістичної техніки
13. Криміналістична характеристика вбивств
14. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв
15. Криміналістична характеристика заподіяння тілесних ушкоджень
16. Криміналістична характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості
17. Криміналістична характеристика крадіжок
18. Можливості криміналістичного дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів
19. Об'єкти та речовини біологічного походження як джерела фактичних даних
20. Огляд трупа
21. Освідування
22. Особливості тактики обшуку деяких об'єктів
23. Отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні
24. Підготовка до пред'явлення для впізнання
25. Підготовка до проведення допиту
26. Підготовка до проведення експертизи
27. Підготовка до проведення обшуку
28. Підготовка до проведення слідчого експерименту
29. Планування розслідування
30. Поняття і властивості звукових слідів
31. Поняття і властивості слідів запаху
32. Поняття і значення криміналістичної реєстрації. Поняття, наукові та правові засади, методи і форми ведення криміналістичних обліків
33. Поняття і сутність спеціальних знань. Форми використання спеціальних знань
34. Поняття і характеристика вогнепальної зброї та боєприпасів до неї

35. Поняття криміналістичного почеркознавства. Поняття і ознаки почерку
36. Поняття сліду в трасології. Механізм слідоутворення. Класифікація слідів
37. Поняття та сутність пред'явлення для впізнання
38. Поняття та сутність слідчих ситуацій. Види слідчих ситуацій
39. Поняття та сутність судової експертизи, види експертиз
40. Поняття трасології, її система та наукові засади
41. Поняття, завдання і джерела криміналістичної техніки
42. Поняття, об'єкти і завдання габітології. Елементи зовнішності людини та їх класифікація
43. Поняття, об'єкти і завдання криміналістичного авторознавства. Поняття і ознаки писемного мовлення
44. Поняття, об'єкти і завдання криміналістичного дослідження холодної зброї. Поняття, ознаки та класифікація холодної зброї
45. Поняття, об'єкти і завдання криміналістичної вибухотехніки. Поняття та класифікація вибухових речовин і пристроїв
46. Поняття, об'єкти і завдання судової балістики
47. Поняття, об'єкти та види техніко-криміналістичного дослідження документів. Види підроблення документів
48. Поняття, система криміналістичного дослідження документів. Поняття та класифікація документів
49. Поняття, сутність
50. Поняття, сутність і завдання криміналістичної методики. Принципи та джерела криміналістичної методики
51. Поняття, сутність та види допиту
52. Поняття, сутність та види криміналістичних версій
53. Поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики кримінального правопорушення
54. Поняття, сутність та завдання огляду місця події
55. Поняття, сутність та зміст криміналістичної тактики
56. Поняття, сутність, завдання та види обшуку
57. Початковий етап розслідування вбивств
58. Початковий етап розслідування грабежів та розбоїв
59. Початковий етап розслідування заподіяння тілесних ушкоджень
60. Початковий етап розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи
61. Початковий етап розслідування крадіжок
62. Прийоми та методи роботи з запаховими слідами під час розслідування кримінальних правопорушень
63. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування вбивств
64. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування заподіяння тілесних ушкоджень
65. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок
66. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування грабежів та розбоїв

67. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
68. Робочий етап допиту
69. Робочий етап окремих видів пред'явлення для впізнання
70. Робочий етап проведення обшуку
71. Система, предмет та завдання криміналістичної експертизи
72. Слідчі (розшукові) дії як засоби криміналістичної тактики
73. Словесний портрет
74. Стадії експертного дослідження
75. Структура криміналістичної методики. Загальні положення криміналістичної методики. Структура та види окремих методик розслідування. Етапи розслідування
76. Суб'єктивний портрет
77. Сутність, завдання, види та принципи огляду
78. та завдання слідчого експерименту
79. Тактичний прийом: поняття, сутність, види. Тактична комбінація, тактична операція
80. Тактичні прийоми допиту
81. Теоретичні положення криміналістичного матеріалознавства
82. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень.
83. Технічні і тактичні особливості звукозапису
84. Умови проведення слідчого експерименту
85. Фіксація та вилучення інших видів слідів.
86. Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту. Оцінка результатів слідчого експерименту
87. Характеристика окремих видів слідів
88. Характеристика слідів застосування вогнепальної зброї

VI. Шкала оцінювання

Контрольний захід оцінювання	Практичні заняття	ІНДЗ	МКР	Оцінка в балах	Оцінка в ЄКТС	Лінгвістична оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності	
								Оцінка за національною шкалою	екзамен
Оцінка в балах	1-3	1-10	1-30	1-100					
	3	9-10	26 - 30	90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
	2,5	7-8	21 - 25	82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує кейси і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
	2	6	16 - 20	75-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність: виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (репродуктивний)	задовільно
	1,5	5	11 - 15	66-74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
	1	3-4	6-10	60-65	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)	задовільно
	0,5	1-2	1-5	1-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-репродуктивний)	незадовільно
Кількість	10	1	2						
Всього	30	10	60						

БАЛИ ЗАРАХУВАННЯ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному виданні студентських наукових праць	10
Виступ на Міжнародній, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді	5
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських олімпіад	до 20
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт	до 20
Участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях Moot Court	до 20
Участь у роботі юридичної клініки “Ad ASTRA” згідно реєстру клініцистів.	до 10
Участь у правопросвітніх заходах організованих громадськими організаціями в межах національних та міжнародних грантів.	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Гончаренко В. Г. Вибране. – К.: Прецедент, 2011
2. Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія / кол.авт.: В.Ю. Шепітько, В.А.Журавель, Г.К. Авдєєва та ін. ; за ред.. В.Ю. Шепітька, В.А.Журавля. Харків, 2018. 260с.
3. Іщенко А.В., Ієрусалімов І.О., Удовенко Ж.В.. Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів. Київ. – 2017.
4. Когутич І. І. Криміналістика: курс лекцій / І. І.Когутич. – К. : Атіка, 2007 (2010). – 888 с.
5. Панов М.І., В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова та ін. Настільна книга слідчого [Наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів] 2-ге вид., перероб. і доп. – К. Вид. Дім «Ін Юре», 2017.
10. Цільмак О.М., Користін О.Є., Шантала О.С., Талалай Д.В. Криміналістичні засоби та методи розкриття та розслідування правопорушень. Підручник.- Одеса, ОДУВС, 2016. 302 с.

Додаткова

1. Арешонков В. Техніко-криміналістичні дослідження як базова категорія криміналістичної техніки: поняття та ознаки // Юридичний вісник, 2020.- № 4
2. Берназ П.В. Інновації – основа криміналістичного забезпечення діяльності з

розслідування злочинів// Південноукраїнський правничий часопис.2015. № 4С. 49-53.

3. Грекова Л.Ю., Романович І.І. Особливості застосування криміналістичної техніки в кримінальному судочинстві // Журнал східноєвропейського права: 2020, № 72.- С.46-52.

4. Журавель В.А., Павлюк Н.В., Резнікова О.І. Поняття та засоби криміналістичного забезпечення розслідування корупційних злочинів // Питання боротьби із злочинністю: зб. наук. пр.- - Х., 2017, вип.32.- С. 13-31.

5. Ієрусалімов І.О., Приходько Ю.П. Поняття та завдання техніко-криміналістичного забезпечення розслідування злочинів // Прикарпатський юридичний вісник.-2015.- Випуск 3 (9), том 2.-С.221-225.

6. Косенко О.О. Спеціальна техніка під час проведення досудового розслідування, оперативно-розшукових і контр розвідувальних заходів // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО.-2016.- Випуск 38. Том 2. – С.110-114.

7. Павлишина А. Поняття науково-технічних засобів у криміналістиці та питання їх класифікації // Вісник Академії адвокатури України .- 2016.- Т. 13, № 1.- С. 98-100.

8. Павлюк Н.В. Науково-технічні засоби як елемент структури техніко-криміналістичного забезпечення розслідування злочинів // Питання боротьби із злочинністю: зб. наук. пр.- - Х., 2015, вип.30.- С. 99-106.

9. Павлюк Н.В. Поняття та інноваційні засади технікокриміналістичного забезпечення розслідування злочинів // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: : зб. наук. пр.- Х., 2015.- Вип.15. –С. 96-104.

10. Перлін С.І. Організаційні особливості застосування технікокриміналістичних засобів під час виявлення злочинів // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О.Дідоренка.-2016, № 2.-С.286-293.

11. Перлін С. Поняття і види техніко-криміналістичного забезпечення право застосовної діяльності. Підприємництво, господарство і право.- 2020, № 1. С.221-226.

12. Степанюк Р.Л., Перлін С.І. Напрями розвитку структури і змісту криміналістичної техніки в Україні // Криміналістичний вісник, 2019.- № 32 (2).- С.6-14.

13. Томин С.В. Техніко-криміналістичні засоби припинення кримінальних правопорушень та їхня роль у вирішенні профілактичних завдань. Порівняльно-аналітичне право2018, №3.- С.292-295.

14. Шевчук В.М. Інновації у криміналістичній техніці: сучасні можливості й проблеми застосування// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція, 2020, № 43.-С.146-151.

15. Шевчук В.М. Криміналістика: Традиції, новації, перспективи. Добірка наукових праць. Х., 2020. 1280 с.

16. Шевчук В.М. Сучасний стан та тенденції розвитку криміналістики: актуальні проблеми сьогодення. Проблеми законності. 2019. Вип.146. С.234-246.

Нормативний матеріал

1. Конституція України. Київ, 1997.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Київ 2012. Із змінами і доповненнями.

3. Закон України від 25 лютого 1994р „Про судову експертизу”. Із змінами і доповненнями.

4. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. (із змінами і доповненнями).

5. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. (із змінами і доповненнями).
6. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992р. (із змінами і доповненнями).
7. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992р. (із змінами і доповненнями).
8. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. (із змінами і доповненнями).
9. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р.
10. Інструкція про порядок вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів у кримінальних справах, цінностей та іншого майна органами дізнання, досудового слідства і суду, затверджена спільним Наказом Генеральної Прокуратури України, Державної податкової адміністрації України, Верховного Суду України, Міністерства Внутрішніх Справ України, Служби Безпеки України, Державної Судової Адміністрації України від 27 серпня 2010 року N 51/401/649/471/23/125.
11. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз, затв. наказом Міністра юстиції України від 8 жовтня 1998р. №53/5. Із змінами і доповненнями.
12. Наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 року N 53/5 «Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 листопада 1998 р. за N 705/3145. Із змінами і доповненнями.
13. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 17 липня 2017 року № 575 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 84. – Ст. 3408.
14. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби МВС України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події, затверджена наказом МВС № 1339 від 03.11.2015р.
15. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, затверджена наказом МВС № 1377 від 06.11. 2015 р.
16. Положення «Про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань», затверджене наказом Генерального прокурора України №69 від 17 серпня 2012 року.
17. Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України, затверджене Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 12.10.2009 № 436.
18. Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні».